

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. 10
din 03.02.2009

privind supravegherea de stat a sănătății publice

Publicat : 03.04.2009 în Monitorul Oficial Nr. 67 art Nr : 183 Data intrării în vigoare :
03.05.2009

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul și scopul legii

(1) Prezenta lege reglementează organizarea supravegherii de stat a sănătății publice, stabilind cerințe generale de sănătate publică, drepturile și obligațiile persoanelor fizice și juridice și modul de organizare a sistemului de supraveghere de stat a sănătății publice.

(2) Scopul prezentei legi este asigurarea condițiilor optime pentru realizarea maximă a potențialului de sănătate al fiecărui individ pe parcursul întregii vieți prin efortul organizat al societății în vederea prevenirii îmbolnăvirilor, protejării și promovării sănătății populației și îmbunătățirii calității vieții.

Articolul 2. Noțiuni de bază

În sensul prezentei legi se definesc următoarele noțiuni principale:

autoritate competentă pentru supravegherea sănătății publice – persoană juridică în subordinea Ministerului Sănătății, care coordonează tehnic și metodologic activitatea de specialitate în vederea fundamentării, elaborării și implementării strategiilor privind protecția și promovarea sănătății, prevenirea și controlul bolilor transmisibile și netransmisibile, precum și a politicilor de sănătate publică din domeniile specifice la nivel național și/sau teritorial;

autorizare sanitară – procedură de evaluare oficială a produselor, serviciilor și activităților din punctul de vedere al acțiunii lor asupra sănătății;

autorizație sanitară de funcționare – act emis în condițiile legii de către autoritatea competentă pentru supravegherea sănătății publice, care confirmă corespunderea uneia sau mai multor activități desfășurate de agentul economic cu legislația sanitară;

aviz sanitar – act eliberat în condițiile legii de către autoritatea competentă pentru supravegherea sănătății publice, prin care se confirmă corespunderea sau necorespunderea proceselor, serviciilor sau produselor cu legislația sanitară;

boală contagioasă – boală infecțioasă care se transmite de la om la om sau de la animal la om;

boală infecțioasă – boală cauzată de un organism viu sau de un alt agent patogen, inclusiv de fungi, bacterii, paraziți, protozoare sau viruși, care poate să se transmită sau să nu se transmită de la om la om sau de la animal la om;

boală netransmisibilă – maladie umană cauzată de determinanții stării de sănătate, care nu se transmite de la om la om sau de la animal la om;

boală profesională – afecțiune care se produce în urma acțiunii nocive a factorilor fizici, chimici sau biologici caracteristici locului de muncă sau în urma suprasolicitării unor organe sau sisteme ale organismului uman în timpul exercitării unei meserii sau profesii;

boală transmisibilă – maladie ce se răspândește în rîndul populației umane și/sau animale prin transmitere directă sau indirectă de la subiect la subiect, cauzată de regulă de organisme vii și/sau produse ale metabolismului acestora;

carantină – restricția activităților de circulație, izolarea și/sau separarea de alte persoane a persoanelor suspecte de a fi infectate, dar care nu sînt bolnave, sau a bagajelor, containerelor, mijloacelor de transport ori a bunurilor suspecte de a fi contaminate într-o manieră care să prevină posibila răspîndire a infecției sau contaminării;

control de stat în domeniul sănătății publice – parte a supravegherii exercitată de către autoritatea competentă pentru supravegherea sănătății publice în scopul prevenirii, depistării și eliminării încălcărilor legislației sanitare de către persoanele fizice și juridice;

determinanții stării de sănătate – factorii socioeconomiici, biologici, de mediu, comportamentali, tradițiile, asigurarea, calitatea și accesibilitatea serviciilor de sănătate, care determină starea de sănătate a populației;

evaluarea riscurilor pentru sănătate – estimarea gradului în care expunerea la factorii de risc din mediul natural, de viață, ocupațional și de odihnă, precum și la cei rezultați din stilul de viață individual sau comunitar, influențează starea de sănătate a populației;

gradul de pregătire pentru urgențe de sănătate publică – capacitatea sistemului de sănătate publică, inclusiv a serviciilor de sănătate, a autorităților administrației publice, comunităților și indivizilor, de a preveni, a se proteja, a răspunde rapid și a se restabili în urma urgențelor de sănătate publică;

izolare – separare fizică a unui individ sau a unui grup de indivizi infectați sau care se consideră, în baza unor raționamente, a fi infectați cu o boală contagioasă sau posibil contagioasă de alți indivizi în vederea prevenirii sau limitării transmiterii bolii către indivizii neizolați;

măsuri de sănătate publică – activități cu caracter administrativ, tehnico-ingineresc, medico-sanitar, veterinar etc. orientate spre protecția sănătății, prevenirea bolilor și promovarea sănătății;

normativ sanitar – indice calitativ și/sau cantitativ minim sau maxim admisibil, stabilit prin cercetări în urma evaluării riscurilor, care delimitează valorile determinanților stării de sănătate din punctul de vedere al siguranței și securității lor pentru sănătatea și viața omului;

prescripție sanitară – act emis în condițiile legii de către autoritatea competentă pentru supravegherea sănătății publice, prin care se stabilesc cerințe de remediere a încălcărilor legislației sanitare și/sau efectuare a măsurilor de sănătate publică;

prevenirea bolilor – activități aplicate prioritar la nivel de individ, orientate spre preîntîmpinarea sau diminuarea probabilității apariției bolilor transmisibile sau netransmisibile, a răspîndirii lor și/sau spre prevenirea recidivelor și complicațiilor;

prevenție primară – activități efectuate cu scopul creării unor circumstanțe care ar putea reduce riscul apariției unei boli în rîndul populației;

prevenție secundară – activități orientate spre depistarea precoce a unor boli și prevenirea răspîndirii lor în comunitate;

principiul precauției – instrument prin care autoritatea competentă pentru supravegherea sănătății publice decide și intervine în situații în care se constată că există un risc potențial pentru sănătatea populației, în condițiile unei argumentări științifice insuficiente;

promovarea sănătății – proces de difuzare a informației, de instruire și educare în scopul formării unor cunoștințe și deprinderi individuale sănătoase, de consultare și implicare a publicului, de creare a parteneriatelor care oferă individului și colectivităților posibilitatea de a-și controla și îmbunătăți sănătatea din punct de vedere fizic, psihic și social și de a contribui la reducerea inechităților în domeniul sănătății;

protecția sănătății – ansamblu de activități orientate spre punerea în aplicare a actelor legislative și a altor acte normative în scopul garantării siguranței și protejării sănătății umane;

regulament sanitar – act normativ care stabilește reguli și norme cu caracter obligatoriu în domeniul sănătății publice;

risc pentru sănătate – probabilitatea expunerii la un pericol cauzat de factori naturali, tehnogeni, biologici și sociali și consecințele acesteia, exprimate prin efect nociv asupra sănătății și gravitatea acestui efect;

sănătate individuală – stare de bine complet din punct de vedere fizic, mental și social și nu doar absența a bolii sau a infirmității (dizabilității sau maladiei);

sănătate ocupațională – absența a bolii sau a infirmității, precum și absența a elementelor fizice și mentale care afectează sănătatea și care sînt direct legate de siguranța și igiena de la locul de muncă;

sănătate publică – ansamblu de măsuri științifico-practice, legislative, organizatorice, administrative și de altă natură destinate să promoveze sănătatea, să prevină bolile și să prelungească viața prin eforturile și alegerea informată ale societății, comunităților publice, celor private și ale indivizilor;

servicii de sănătate publică – activități destinate să promoveze sănătatea, să prelungească viața și să prevină bolile în cadrul sectorului de sănătate, orientate către populație;

stare de urgență în sănătatea publică – ansamblu de măsuri cu caracter administrativ, economic, medical, social și de menținere a ordinii publice care se instituie provizoriu în unele localități sau pe întreg teritoriul țării în caz de pericol sau declanșare a urgențelor de sănătate publică în scopul prevenirii, diminuării și lichidării consecințelor acestora;

supravegherea de stat a sănătății publice – activități întreprinse în numele statului, orientate spre colectarea continuă, analiza, interpretarea și difuzarea datelor privind starea de sănătate a populației și factorii care o determină, precum și activitățile controlului de stat în sănătatea publică în baza cărora sînt identificate prioritățile de sănătate publică și instituite măsuri de sănătate publică;

urgență de sănătate publică – apariția sau riscul iminent de răspîndire a unei boli sau a unui eveniment de sănătate care determină probabilitatea înaltă a unui număr mare de decese și/sau unui număr mare de dizabilități în rîndul populației afectate ori care determină expunerea largă la acțiunea unui agent biologic, chimic sau fizic ce poate cauza în viitor riscuri semnificative pentru un număr substanțial de persoane în mijlocul populației afectate.

Articolul 3. Principii de bază ale politicii de stat în domeniul sănătății publice

Principiile de bază ale politicii de stat în domeniul sănătății publice sînt următoarele:

1) asigurarea de către stat a supravegherii sănătății publice prin coordonarea și monitorizarea eforturilor societății în domeniul vizat;

2) asigurarea accesului echitabil la serviciile de sănătate publică pentru toți cetățenii țării;

3) responsabilitatea individului și a întregii societăți pentru sănătatea publică;

4) parteneriatul activ cu comunitățile și cu autoritățile administrației publice centrale și locale;

5) focalizarea pe prevenția primară și secundară și pe necesitățile comunităților și ale grupurilor populaționale;

6) preocuparea pentru determinanții sociali, de mediu și comportamentali ai stării de sănătate;

7) abordarea multidisciplinară și intersectorială cu o delimitare clară a responsabilităților;

8) decizii bazate pe dovezi științifice și/sau pe recomandările organismelor internaționale competente;

9) aplicarea principiului precauției în condiții specifice;

10) asigurarea transparenței decizionale, inclusiv prin utilizarea tehnologiilor informaționale.

Articolul 4. Activități de bază în supravegherea de stat a sănătății publice

Supravegherea de stat a sănătății publice se realizează prin:

- 1) supravegherea și evaluarea sănătății populației, cu stabilirea priorităților de sănătate publică;
- 2) identificarea, evaluarea, managementul și comunicarea riscurilor pentru sănătatea publică, prognozarea și diminuarea impactului negativ al acestora asupra sănătății;
- 3) protecția sănătății prin elaborarea, coordonarea, supravegherea și controlul de stat al aplicării actelor legislative și a altor acte normative, a ghidurilor de bune practici și proceduri standard de operare care reglementează determinanții stării de sănătate;
- 4) autorizarea de stat a activităților, serviciilor și produselor cu impact asupra sănătății populației;
- 5) inițierea, participarea la elaborarea, monitorizarea și realizarea politicilor și programelor de sănătate publică;
- 6) prevenirea bolilor prin realizarea intervențiilor de prevenție primară și secundară;
- 7) promovarea sănătății prin informare, educare și comunicare;
- 8) evaluarea calității și eficienței personalului și a serviciilor de sănătate publică acordate comunităților;
- 9) inițierea, susținerea și efectuarea cercetărilor științifico-practice în domeniul sănătății publice;
- 10) asigurarea gradului adecvat de pregătire pentru urgențe de sănătate publică și managementul urgențelor de sănătate publică, inclusiv prin introducerea restricțiilor de circulație a persoanelor și bunurilor;
- 11) dezvoltarea și planificarea resurselor umane și dezvoltarea instituțională în domeniul serviciilor de sănătate publică;
- 12) integrarea priorităților de sănătate publică în politicile și strategiile sectoriale de dezvoltare durabilă;
- 13) coordonarea activităților de sănătate publică la nivel de teritoriu administrativ și comunitate;
- 14) consultarea și antrenarea societății în organizarea prestării serviciilor de sănătate publică;
- 15) asigurarea suportului de laborator în investigarea factorilor biologici, chimici, fizici și radiologici cu impact asupra sănătății publice.

Articolul 5. Domeniile în supravegherea de stat a sănătății publice

- (1) Supravegherea de stat a sănătății publice cuprinde toate domeniile de viață și activitate a populației care pot influența negativ sănătatea omului.
- (2) Domeniile prioritare în supravegherea de stat a sănătății publice sînt următoarele:
 - 1) supravegherea, prevenirea și controlul bolilor transmisibile;
 - 2) supravegherea, prevenirea și controlul bolilor netransmisibile și cronice, generate prioritar de factori exogeni;
 - 3) promovarea sănătății, informarea și educația pentru sănătate;
 - 4) cercetări științifice și de inovare în domeniul sănătății publice;
 - 5) evaluarea determinanților sociali ai sănătății;
 - 6) sănătatea în relație cu mediul ambiant;
 - 7) prevenirea leziunilor traumatice;
 - 8) igiena, siguranța produselor alimentare și a altor produse;
 - 9) sănătatea nutrițională;
 - 10) securitatea și sănătatea ocupațională;
 - 11) sănătatea și igiena colectivităților;
 - 12) promovarea și protecția sănătății mamei, copilului și tineretului;
 - 13) promovarea și protecția sănătății persoanelor de vîrstă înaintată;
 - 14) controlul și prevenirea răspîndirii internaționale a bolilor și supravegherea de stat în conformitate cu rigorile Regulamentului sanitar internațional (2005);

15) siguranța și securitatea în cadrul activităților legate de agenți biologici, substanțe chimice, factori fizici și radiologici periculoși sau potențial periculoși;

16) siguranța transfuziilor de sânge;

17) prevenirea narcomaniei, a abuzului de alcool și a tabagismului;

18) supravegherea condițiilor de igienă și control al infecțiilor în instituțiile medico-sanitare;

19) supravegherea condițiilor de igienă în localurile publice, locurile de agrement și instituțiile de deservire.

Articolul 6. Legislația privind asigurarea sănătății publice

(1) Legislația privind asigurarea sănătății publice (denumită în continuare legislație sanitară) include prezenta lege și alte acte normative care stabilesc norme de protecție a sănătății umane, precum și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) Normele sanitare care stabilesc criteriile de securitate și siguranță pentru om ale factorilor mediului înconjurător și ocupațional, ale produselor și serviciilor, cerințele de asigurare a unor condiții favorabile pentru viață și normativele sanitare sînt reglementate prin regulamente sanitare elaborate de Ministerul Sănătății și aprobate de Guvern.

(3) Regulamentele sanitare se armonizează cu legislația aplicabilă a Uniunii Europene.

Articolul 7. Programele naționale de sănătate

(1) Programele naționale de sănătate reprezintă un complex de acțiuni organizate în scopul prevenirii și controlului bolilor cu impact major asupra sănătății publice.

(2) Elaborarea programelor naționale de sănătate are la bază următoarele obiective:

1) soluționarea cu prioritate a problemelor de sănătate în conformitate cu Politica națională de sănătate;

2) utilizarea eficientă a resurselor alocate pentru scopuri de sănătate;

3) orientarea programelor spre satisfacerea necesităților populației și depășirea inechităților sociale;

4) asigurarea concordanței cu politicile, strategiile și recomandările instituțiilor și organizațiilor internaționale în domeniu.

Capitolul II COOPERAREA AUTORITĂȚILOR ÎN ASIGURAREA SĂNĂTĂȚII PUBLICE

Articolul 8. Asigurarea sănătății publice

Asigurarea sănătății publice se realizează prin activități comune ale autorităților publice centrale, autorităților administrației publice locale, comunităților și societății civile, prin elaborarea și implementarea politicilor de protecție și promovare a sănătății și de prevenire a maladiilor.

Articolul 9. Competența Guvernului

În domeniul asigurării sănătății publice, Guvernul are următoarele competențe:

1) garantează un nivel adecvat de asigurare a sănătății publice prin definirea și punerea în aplicare a tuturor politicilor și acțiunilor trasate;

2) integrează problemele de sănătate publică în politica social-economică de dezvoltare a statului;

3) aprobă programele naționale în domeniu și identifică sursele de finanțare a acestora;

4) organizează măsuri complexe de răspuns și control în cazul urgențelor de sănătate publică;

5) aprobă lista și tarifele serviciilor contra cost din sfera sănătății publice prestate persoanelor fizice și juridice;

6) asigură finanțarea Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice.

Articolul 10. Competența Ministerului Sănătății

(1) În asigurarea sănătății publice, Ministerul Sănătății are următoarele atribuții și responsabilități:

1) stabilește prioritățile, asigură elaborarea și coordonează implementarea politicii naționale în domeniul sănătății publice;

2) asigură supravegherea de stat a sănătății publice;

3) elaborează proiecte de acte legislative și alte acte normative în domeniu și avizează proiecte de acte legislative și alte acte normative elaborate de alte autorități publice centrale privind activitățile cu impact asupra sănătății publice;

4) elaborează, monitorizează, evaluează, coordonează și contribuie la realizarea programelor naționale de sănătate;

5) promovează principiul “Sănătatea în toate politicile” și coordonează activitățile de sănătate publică în sectorul respectiv și în afara lui;

6) asigură planificarea, instruirea și evidența resurselor umane;

7) asigură finanțarea și dotarea corespunzătoare a Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice;

8) în condițiile legii, reprezintă statul în relațiile cu organismele internaționale din domeniul sănătății publice;

9) prezintă propuneri Guvernului și autorităților administrației publice locale privind instituirea ori anularea măsurilor de restricție a circulației bunurilor și persoanelor în cazul urgențelor de sănătate publică;

10) planifică și realizează măsuri de pregătire, prevenire și răspuns în cazul urgențelor de sănătate publică;

11) eliberează documente de autorizare sanitară conform regulamentelor aprobate de Guvern.

(2) Ministerul Sănătății acceptă măsurile sanitare ale altor țări membre ale Organizației Mondiale a Comerțului drept echivalente cu cele naționale conform regulamentului aprobat de Guvern.

(3) Ministerul Sănătății este responsabil de notificarea Organizației Mondiale a Sănătății privind implementarea Regulamentului sanitar internațional (2005), de coordonarea elaborării, implementării și monitorizării standardelor de identificare, de informarea, confirmarea, notificarea și organizarea măsurilor de răspuns în cazul evenimentelor de sănătate publică supuse raportării conform prevederilor regulamentului menționat.

Articolul 11. Competența celorlalte autorități ale administrației publice centrale

Celelalte autorități ale administrației publice centrale au următoarele atribuții în domeniul sănătății publice:

1) elaborează politici sectoriale și le coordonează cu Ministerul Sănătății în scopul evaluării impactului acestora asupra sănătății publice;

2) realizează activități cu impact benefic asupra sănătății publice, în limita competențelor;

3) participă, în limita competențelor, la realizarea programelor naționale de sănătate și asigură respectarea normelor de sănătate publică de către structurile afiliate;

4) participă la organizarea și executarea măsurilor complexe de răspuns și control în cazul urgențelor de sănătate publică.

Articolul 12. Competența autorităților administrației publice locale

În domeniul asigurării sănătății publice, autoritățile administrației publice locale au următoarele atribuții:

1) elaborează, aprobă și finanțează programe locale de asigurare a sănătății publice în cadrul planurilor teritoriale de dezvoltare social-economică și exercită controlul asupra executării acestora;

2) antrenează persoane fizice și juridice la realizarea măsurilor de asigurare a sănătății publice;

3) organizează și exercită măsuri complexe de răspuns și control în cazul urgențelor de sănătate publică;

4) asigură condiții și servicii sigure pentru respectarea drepturilor și intereselor populației în domeniul sănătății publice, inclusiv pentru asigurarea cu apă potabilă de calitate, protecția aerului atmosferic, protecția contra poluării sonore, salubritatea și igienizarea teritoriului;

5) promovează și încurajează, în limita atribuțiilor, activitatea persoanelor fizice și juridice în vederea

prevenirii și lichidării influenței dăunătoare asupra organismului uman a determinantilor stării de sănătate.

Articolul 13. Colaborarea în asigurarea și supravegherea activităților de sănătate publică

În vederea asigurării și supravegherii activităților de sănătate publică, Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice colaborează cu autoritățile administrației publice centrale și autoritățile administrației publice locale, cu societatea civilă și cu organizațiile internaționale de profil.

Articolul 14. Delimitarea funcțiilor

(1) Delimitarea funcțiilor de asigurare și supraveghere a sănătății publice între autoritățile și serviciile interesate se reglementează prin acte legislative și alte acte normative din domenii specifice.

(2) Ministerul Sănătății este autoritatea administrației publice centrale de specialitate responsabilă de evaluarea și comunicarea riscurilor pentru sănătatea umană.

(3) Supravegherea și controlul produselor de origine animală se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr.221-XVI din 19 octombrie 2007 privind activitatea sanitar-veterinară.

Capitolul III

MANAGEMENTUL SISTEMULUI

DE SUPRAVEGHERE DE STAT A SĂNĂTĂȚII PUBLICE

Articolul 15. Organizarea sistemului de supraveghere de stat a sănătății publice

(1) Ministerul Sănătății este autoritatea administrației publice centrale de specialitate în domeniul sănătății publice.

(2) Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice este autoritatea competentă pentru supravegherea de stat a sănătății publice, fiind subordonată Ministerului Sănătății.

(3) Consiliul de sănătate publică este organul consultativ pentru realizarea activităților de sănătate publică la nivel teritorial, care este instituit și activează în baza unui regulament aprobat de Ministerul Sănătății.

Articolul 16. Organizarea Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice

(1) Supravegherea de stat a sănătății publice se realizează de către Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice și se extinde asupra întregului teritoriu al țării.

(2) Regulamentul de activitate a Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice se aprobă de Guvern.

(3) Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice asigură coordonarea măsurilor de sănătate publică la nivel teritorial.

(4) Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice reprezintă un sistem unic cu subordonare pe verticală și este dirijat de medicul-șef sanitar de stat al Republicii Moldova – viceministrul sănătății.

(5) Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice este structurat astfel:

la nivelul întâi – Ministerul Sănătății, reprezentat prin medicul-șef sanitar de stat al Republicii Moldova – viceministrul sănătății și prin direcțiile relevante ale ministerului;

la nivelul doi – Centrul Național de Sănătate Publică, centrele de performanță de sănătate publică și centrele teritoriale de sănătate publică.

(6) Medicul-șef sanitar de stat din teritoriu și adjuncții săi exercită supravegherea de stat a sănătății publice în teritoriul administrativ respectiv.

(7) Centrul Național de Sănătate Publică, centrele de performanță de sănătate publică și centrele teritoriale de sănătate publică sînt instituții de stat, cu statut de persoană juridică, în subordinea Ministerului Sănătății, dispun fiecare de un cont trezorerial, de un cont special, inclusiv valutar, de ștampilă cu Stema de Stat a Republicii Moldova și cu denumirea sa în limba de stat.

(8) Centrul Național de Sănătate Publică asigură fundamentarea politicilor și strategiilor de sănătate publică. elaborează proiecte de regulamente sanitare, metodologii și alte acte privind sănătatea publică.

... , asigură activități și expertize înalt specializate, oferă suport metodico-practic în domeniul sănătății publice.

(9) Centrele de performanță de sănătate publică sînt instituite în baza unor centre teritoriale de sănătate publică, prin asigurarea cu capacități și competențe extinse în domeniul supravegherii de stat a sănătății publice.

(10) Medicul-șef sanitar de stat al Republicii Moldova se numește și se eliberează din funcție de către Guvern.

(11) Adjuncții medicului-șef sanitar de stat al Republicii Moldova, medicii-șefi sanitari de stat din teritorii și adjuncții lor sînt numiți și eliberați din funcții de către ministrul sănătății, la propunerea medicului-șef sanitar de stat al Republicii Moldova.

(12) Medicul-șef sanitar de stat din teritoriu îndeplinește concomitent funcția de conducător al centrului teritorial de sănătate publică sau al centrului de performanță de sănătate publică.

(13) Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice, ca structură a Ministerului Sănătății, este desemnat drept organ central de notificare, responsabil de înștiințarea secretariatului Organizației Mondiale a Comerțului asupra modificărilor măsurilor sanitare și de prezentarea informației privind activitatea sanitară.

Articolul 17. Drepturile conducătorilor Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice

(1) Medicul-șef sanitar de stat al Republicii Moldova are dreptul:

- 1) să emită hotărîri;
- 2) să aprobe instrucțiuni, ghiduri, standarde ramurale, recomandări metodice;
- 3) să examineze și să adopte hotărîri referitor la acțiunile/inacțiunile medicilor-șefi sanitari de stat ierarhic inferiori, inclusiv să anuleze deciziile, prescripțiile sanitare sau hotărîrile emise de aceștia.

(2) Medicul-șef sanitar de stat al Republicii Moldova și medicii-șefi sanitari de stat din teritorii au dreptul:

1) să autorizeze, să avizeze și să certifice activități, produse și servicii cu impact asupra sănătății publice;

2) să înainteze autorităților publice centrale și autorităților administrației publice locale, conform competențelor, propuneri privind executarea legislației sanitare, elaborarea și realizarea planurilor de dezvoltare socială și economică a teritoriilor, a programelor complexe de ocrotire a sănătății populației, a mediului înconjurător, de îmbunătățire a condițiilor de muncă și de trai, a programelor de instruire și educație;

3) să înainteze autorităților administrației publice locale propuneri privind retragerea autorizațiilor de amplasare și funcționare a obiectivelor economiei naționale;

4) să sesizeze autoritățile administrației publice și organele de drept privind încălcările constatate;

5) să propună autorităților de licențiere retragerea licențelor de activitate;

6) să dispună, în situații de risc grav și imediat pentru sănătatea publică, în baza unei hotărîri emise în modul stabilit, suspendarea, pînă la remedierea încălcărilor existente ale legislației sanitare, iar în cazul imposibilității remedierii lor, să interzică:

a) lucrările de proiectare și de construcție, precum și darea în exploatare a unor obiective;

b) exploatarea întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, secțiilor și sectoarelor de producție, a încăperilor, clădirilor, instalațiilor, mijloacelor tehnice, precum și activitățile de producere, comerț și prestare a serviciilor;

c) elaborarea, lansarea, fabricarea și utilizarea produselor economiei naționale;

d) producerea, importul, depozitarea, transportul și comercializarea produselor alimentare, folosirea apei în scopuri gospodărești, de menaj, culturale și de asanare;

e) plasarea pe piață a serviciilor/produselor periculoase pentru sănătatea populației;

f) plasarea pe piață a produselor, serviciilor și activităților supuse autorizării sanitare conform legislației sanitare aplicabile dar neautorizate sanitar

legislației sanitare aplicabile, sau neautorizate sanitar,

7) să înainteze autorităților administrației publice, întreprinderilor, organizațiilor, persoanelor fizice și juridice, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare, prescripții sanitare obligatorii pentru executare privind remedierea încălcărilor legislației sanitare și realizarea măsurilor de sănătate publică;

8) să adopte decizii sau hotărâri privind:

a) sistarea temporară a activității persoanelor purtătoare de agenți patogeni ai bolilor contagioase, care prezintă pericol pentru sănătatea publică în virtutea specificului muncii;

b) suspendarea valabilității sau retragerea autorizațiilor sanitare, avizelor sanitare și a certificatelor sanitare;

c) examenul medical și supravegherea medicală a persoanelor care au fost în contact cu bolnavii contagioși;

d) izolarea bolnavilor contagioși și a persoanelor suspecte de a fi sursă de agenți patogeni ce prezintă pericol pentru sănătatea publică;

e) efectuarea dezinfectiei, dezinsecției și deratizării în focarele de boli transmisibile, precum și în încăperile și teritoriile în care se mențin condiții pentru apariția și răspândirea infecțiilor;

f) efectuarea vaccinării preventive a populației sau a unor grupuri de persoane conform indicațiilor epidemiologice;

9) să examineze cauzele contravenționale și să aplice sancțiuni conform Codului contravențional;

10) să transmită materialele în organele de urmărire penală;

11) să prezinte factorilor de decizie ierarhic superiori propuneri de aplicare a sancțiunilor disciplinare;

12) să solicite, în condițiile legii, persoanelor fizice și juridice care au comis încălcări ale legislației sanitare:

a) restituirea cheltuielilor suportate în legătură cu efectuarea măsurilor de sănătate publică privind localizarea și lichidarea izbucnirilor și/sau cazurilor de îmbolnăviri, ca urmare a acestor încălcări;

b) achitarea amenzilor;

13) să invite persoanele fizice și juridice pentru examinarea cazurilor de încălcare a legislației sanitare;

14) să coordoneze activitățile de prevenție primară și secundară.

Articolul 18. Drepturile personalului autorizat cu drept de control de stat în sănătatea publică

(1) Medicul-șef sanitar de stat al Republicii Moldova și medicii-șefi sanitari de stat din teritorii autorizează personalul cu drept de control de stat în domeniul sănătății publice conform Regulamentului de activitate al Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice, aprobat de Guvern.

(2) Personalul autorizat cu drept de control de stat în domeniul sănătății publice, în exercițiul funcțiunii, are dreptul:

1) să dispună de acces liber la obiectivele supuse supravegherii și controlului de stat în domeniul sănătății publice;

2) să verifice respectarea legislației sanitare și a altor acte normative în domeniul sănătății publice;

3) să solicite persoanelor fizice și juridice sau angajaților de la obiectivul supus supravegherii de stat informații verbale sau scrise privind activitățile cu impact asupra sănătății publice exercitate la acest obiectiv, de asemenea, prezentarea datelor personale, a licenței, a autorizației sanitare sau a oricărui permis de funcționare, alte date și informații relevante pentru sănătatea publică;

4) să verifice și/sau să facă copii ale documentelor relevante pentru sănătatea publică, perfectate în orice formă, inclusiv electronică;

5) să efectueze testări, examinări sau măsurători, să monitorizeze orice situație și să efectueze observații conform prevederilor prezentei legi;

6) să recolteze probe de materiale, substanțe, articole, produse, apă, aer, sol și altele ce pot constitui un risc pentru sănătatea publică.

constatarea unui risc pentru sănătatea publică,

7) să întocmească procese-verbale cu privire la contravenții în baza constatărilor personale și a probelor acumulate;

8) să realizeze alte activități specifice, impuse de riscul deteriorării stării de sănătate a populației.

(3) Personalul autorizat cu drept de control de stat în sănătatea publică, aflat în exercițiul funcțiunii, poate să solicite sprijinul organelor de poliție sau al oricărei alte persoane, după caz.

(4) Constatările și concluziile rezultate în urma activităților de control de stat în sănătatea publică, abaterile de la normele legale, recomandările și termenele de remediere a deficiențelor, precum și alte măsuri legale aplicate se consemnează în procesele-verbale de constatare a condițiilor sanitare, în rapoartele de control sau în procesele-verbale de constatare a contravenției.

Articolul 19. Obligațiile specialiștilor Serviciului de

Supraveghere de Stat a Sănătății Publice

Medicul-șef sanitar de stat al Republicii Moldova și adjuncții lui, medicii-șefi sanitari de stat teritoriale și adjuncții lor, precum și alt personal autorizat din cadrul Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice, în limitele competenței lor, sînt obligați:

1) să dispună aplicarea prevederilor legislației privind supravegherea sănătății publice, să controleze respectarea acestora și să efectueze activitățile de care sînt responsabili;

2) să dispună fără întârziere, aplicînd principiul precauției, măsurile necesare de sănătate publică în cazul apariției unei boli, izbucniri sau a unui element de risc pentru sănătatea publică;

3) să colaboreze, în activitatea de supraveghere de stat a sănătății publice, cu autoritățile administrației publice, cu alte instituții și organizații interesate;

4) să asigure confidențialitatea datelor conform legii, cu excepția situațiilor care constituie un risc pentru sănătatea publică;

5) să evite implicarea directă sau indirectă în activități ce pot genera conflicte de interese în exercitarea obligațiilor;

6) să-și perfecționeze continuu cunoștințele.

Articolul 20. Sistemul informațional de supraveghere

de stat a sănătății publice

În scopul realizării prezentei legi, Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice va institui un sistem informațional care va asigura:

1) utilizarea potențialului tehnologiilor electronice în comunicarea și procesarea datelor;

2) eficientizarea managementului în sănătatea publică;

3) accesul la registre demografice;

4) accesul la registrele privind morbiditatea prin boli transmisibile și netransmisibile;

5) colectarea și procesarea informației privind determinanții stării de sănătate;

6) integrarea laboratoarelor de sănătate publică în sistemul informațional comun;

7) utilizarea metodelor și tehnologiilor noi de colectare și procesare a datelor;

8) accesul și utilizarea sistemelor informaționale geografice;

9) respectul pentru aspectele etice, confidențialitatea și securitatea datelor;

10) evaluarea accesibilității și a calității serviciilor de sănătate publică;

11) accesul publicului și al factorilor de decizie la informație.

Capitolul IV

AUTORIZAREA SANITARĂ A PRODUSELOR, SERVICIILOR ȘI ACTIVITĂȚILOR

Articolul 21. Organizarea autorizării sanitare

(1) Înainte de plasarea pe piață, produsele și serviciile sînt supuse autorizării sanitare de către Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice.

(2) Categoriile și tipurile de produse și servicii supuse autorizării sanitare se stabilesc prin regulamente sanitare.

(3) Modul de organizare a autorizării sanitare, formele de autorizare sanitară specifice categoriilor de

(3) Modul de organizare a autorizării sanitare, formele de autorizare sanitară specifice categoriei de produse și servicii și termenele de eliberare a documentelor respective se stabilesc prin regulamente sanitare.

(4) Produsele și serviciile sînt supuse următoarelor forme de autorizare sanitară: notificarea, avizarea sanitară, înregistrarea de stat și certificarea sanitară.

(5) Activitatea obiectivelor cu impact asupra sănătății publice este supusă autorizării sanitare de funcționare.

(6) Autorizarea sanitară a produselor și serviciilor, autorizarea sanitară de funcționare a obiectivelor se efectuează în baza solicitărilor depuse de persoane juridice sau fizice interesate, precum și în baza expertizei sanitare a documentelor, produselor, serviciilor și/sau activităților.

(7) În cadrul autorizării sanitare, expertiza sanitară se efectuează contra plată, conform listei și tarifelor serviciilor de sănătate publică aprobate de Guvern, iar avizele sanitare, certificatele de înregistrare, certificatele sanitare și autorizațiile sanitare de funcționare se eliberează gratuit.

(8) Plasarea pe piață a produselor și serviciilor supuse autorizării sanitare conform legislației sanitare aplicabile, însă neautorizate sanitar, este interzisă.

Articolul 22. Notificarea

Notificarea reprezintă o procedură de informare a autorității competente pentru supravegherea sănătății publice privind plasarea pe piață a unui produs sau serviciu și despre caracteristicile relevante ale acestuia din punctul de vedere al sănătății publice.

Articolul 23. Avizarea sanitară

Sînt supuse avizării sanitare următoarele activități, proiecte de documente, produse și servicii:

- 1) atribuirea terenurilor pentru construcții/reconstrucții;
- 2) proiectele de construcții/reconstrucții;
- 3) recepția finală a obiectivelor construite/reconstruite;
- 4) standardele pentru produse și servicii;
- 5) tehnologiile de producere.

Articolul 24. Înregistrarea de stat

(1) Sînt supuse înregistrării de stat produsele și serviciile care prezintă un pericol potențial pentru sănătatea și viața omului:

- 1) substanțele chimice, radioactive, biologice și preparatele din ele (denumite în continuare substanțe), utilizate pentru prima dată în țară;
- 2) produsele alimentare noi;
- 3) suplimentele alimentare, altele decît cele care conțin exclusiv vitamine și/sau minerale;
- 4) medicamentele;
- 5) sistemele de diagnostic microbiologic, diagnosticele, mediile nutritive, reagenții chimici;
- 6) substanțele biodistructive.

(2) Înregistrarea de stat a substanțelor și produselor menționate la alin.(1) include:

- 1) evaluarea siguranței și securității substanțelor și produselor pentru sănătatea umană;
- 2) stabilirea normativelor igienice și de altă natură privind conținutul substanțelor și al unor componente ale produselor în mediul de viață;

(3) Înregistrarea de stat a substanțelor și a produselor menționate la alin.(1) se efectuează de către Ministerul Sănătății, în modul stabilit.

Articolul 25. Certificarea sanitară

(1) Certificarea sanitară reprezintă o procedură de evaluare a conformității lotului de produse cu legislația sanitară aplicabilă.

(2) Certificarea sanitară include investigații de laborator ale lotului de produse.

Articolul 26. Expertiza sanitară

(1) Expertiza sanitară include investigații, examinări, cercetări, experimentări, testări și măsurători ale determinantilor stării de sănătate.

(2) Expertiza sanitară se efectuează de către experții din cadrul institutului Serviciului de

(2) Expertiza sanitară se efectuează de către experții din cadrul instituțiilor Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice și de alți experți abilitați, utilizându-se metode și procedee de investigații și măsurare oficial recunoscute.

(3) Expertiza sanitară se efectuează în vederea:

- 1) depistării și prevenirii acțiunii nocive a determinantilor stării de sănătate asupra omului;
- 2) determinării cauzelor apariției și răspândirii bolilor transmisibile și netransmisibile, inclusiv a intoxicațiilor;
- 3) determinării corespunderii sau necorespunderii documentației de urbanism și amenajare a teritoriului cu regulamentele sanitare;
- 4) determinării corespunderii sau necorespunderii documentației de proiect pentru activitatea economică și alte genuri de activitate, a produselor și serviciilor cu regulamentele sanitare.

(4) Instituțiile Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice care efectuează expertizele sanitare poartă răspundere pentru calitatea și veridicitatea lor conform legii.

(5) Ministerul Sănătății poate să solicite instituțiilor și organizațiilor de cercetări științifice, instituțiilor de învățământ superior, altor instituții și organizații, precum și experților abilitați, efectuarea, în limita competențelor, a expertizelor și consultațiilor speciale privind impactul determinantilor stării de sănătate.

Capitolul V

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE PERSOANELOR FIZICE ȘI JURIDICE ÎN DOMENIUL ASIGURĂRII SĂNĂTĂȚII PUBLICE

Articolul 27. Drepturile persoanelor fizice

Persoanele fizice au dreptul:

- 1) la un mediu de viață favorabil, care se asigură prin realizarea unui complex de măsuri de prevenire a acțiunii factorilor nefavorabili ai mediului înconjurător asupra omului, prin îndeplinirea de către toate persoanele fizice și juridice a cerințelor legislației sanitare, prin respectarea actelor normative privind securitatea și siguranța produselor și serviciilor;
- 2) să obțină informații complete și veridice cu privire la:
 - a) aspecte de activitate cu impact potențial asupra sănătății publice;
 - b) măsurile de sănătate publică întreprinse și rezultatele acestora;
 - c) siguranța produselor și serviciilor;
- 3) să participe nemijlocit, fie printr-un reprezentant, fie prin organizații obștești, la elaborarea, examinarea și adoptarea de către autoritățile publice a măsurilor de sănătate publică.

Articolul 28. Drepturile persoanelor juridice

Persoanele juridice au dreptul:

- 1) să obțină de la autoritățile competente pentru supravegherea sănătății publice informații privind indicatorii de sănătate publică și determinanții stării de sănătate;
- 2) să participe, în condițiile legii, la elaborarea de către autoritățile publice a proiectelor de acte normative, politicilor și programelor în domeniul sănătății publice.

Articolul 29. Obligațiile persoanelor fizice

Persoanele fizice, în măsura în care capacitatea juridică le permite, sînt obligate:

- 1) să-și protejeze sănătatea proprie, a familiilor și a copiilor lor, să asigure educația pentru sănătate a copiilor, folosind posibilitățile oferite de societate și ducînd un mod de viață sănătos;
- 2) să ia parte la promovarea măsurilor de sănătate publică;
- 3) să îndeplinească hotărârile Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice;
- 4) să informeze angajatorul despre orice semn sau simptom de boală pe care l-au depistat în virtutea funcțiilor exercitate și care prezintă risc pentru sănătatea publică.

Articolul 30. Obligațiile persoanelor juridice

Persoanele juridice sînt obligate:

- 1) să elaboreze și să implementeze măsuri de sănătate publică, orientate spre prevenirea și lichidarea

poluării mediului înconjurător, îmbunătățirea condițiilor de muncă, de trai și de odihnă a populației, prevenirea apariției și răspândirii bolilor;

2) să informeze în timp util Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice despre situațiile de avarie, oprirea procesului de producție, perturbările proceselor tehnologice, despre modificările în structura întreprinderii, despre situațiile excepționale, precum și despre defectarea apeductelor magistrale, a prizelor de apă, a stațiilor de tratare a apei, a rețelelor de canalizare, a sistemelor de ventilare, de asemenea, despre cazurile de intoxicații și îmbolnăviri profesionale care periclitează sănătatea publică;

3) să îndeplinească hotărârile Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice;

4) să creeze condiții pentru menținerea și ameliorarea sănătății populației, pentru prevenirea îmbolnăvirilor și asigurarea unui mod de viață sănătos;

5) să asigure instruirea igienică a angajaților;

6) să organizeze examenul medical al angajaților în cazurile prevăzute de legislație;

7) să asigure evaluarea riscurilor la locul de muncă și să implementeze măsuri de protecție a sănătății angajaților;

8) să sisteze în mod independent activitatea întreprinderii sau a unui sector al acesteia în cazurile în care activitatea acestora nu corespunde legislației sanitare;

9) să asigure retragerea de pe piață a produselor și serviciilor care prezintă un risc potențial pentru sănătatea omului.

Articolul 31. Controlul asupra producției,
produselor și serviciilor

(1) În scopul asigurării securității și/sau siguranței produselor și a serviciilor pentru sănătatea umană, persoanele fizice și juridice implementează sisteme de control specifice genului de activitate în procesele de producere și plasare pe piață a produselor, de executare a lucrărilor și prestare a serviciilor, inclusiv prin analize de laborator și măsurători, conform actelor normative aplicabile.

(2) Persoanele abilitate cu controlul asupra producției, produselor și serviciilor sînt responsabile pentru efectuarea lui la timp, exhaustiv și corect.

Capitolul VI CERINȚE GENERALE PRIVIND ASIGURAREA SĂNĂTĂȚII PUBLICE

Articolul 32. Sistematizarea și construcția localităților

(1) La sistematizarea și construcția localităților trebuie să se prevadă condiții sănătoase de trai pentru populație, amenajarea complexă a localităților, prevenirea, reducerea și lichidarea acțiunii dăunătoare și periculoase a factorilor mediului înconjurător asupra sănătății omului.

(2) La elaborarea planurilor de urbanism și dezvoltare a localităților, a proiectelor de sistematizare și construcție a localităților, la proiectarea mijloacelor de transport și a altor mijloace tehnice, la amplasarea construcțiilor, instalațiilor și a altor obiective civile, industriale și agricole, la alegerea terenurilor pentru construcția acestora, precum și la reconstruirea și modernizarea obiectivelor menționate, se vor respecta regulamentele sanitare.

(3) În cazul nerespectării normelor sanitare la proiectarea și construcția unor edificii, instalații și a altor obiective, persoanele fizice și juridice responsabile de efectuarea acestor lucrări sînt obligate să suspende sau să înceteze în mod individual executarea și finanțarea lucrărilor în cauză, notificînd acest lucru autorităților de supraveghere de stat a sănătății publice.

(4) Repartizarea terenurilor pentru construcția obiectivelor, darea în exploatare a obiectivelor, precum și producerea și folosirea mijloacelor de transport și a altor mijloace tehnice sînt supuse avizării sanitare.

(5) Proiectele de sistematizare și construcție a localităților, proiectele obiectivelor poluante, proiectele de construcție și reconstrucție a obiectivelor civile, industriale și agricole sînt supuse avizării sanitare.

Articolul 33. Zonale de protecție sanitare

ARTICOLUL 33. ZONELE DE PROTECȚIE SANITARA

(1) Zonele de protecție sanitară sînt stabilite în scopul prevenirii și reducerii acțiunii nocive a factorilor de mediu poluați cu agenți biologici, substanțe chimice și factori fizici.

(2) Dimensiunile zonelor de protecție sanitară se stabilesc prin regulamente sanitare aprobate de Guvern, la propunerea Ministerului Sănătății.

Articolul 34. Solul și menținerea teritoriului

(1) Teritoriile localităților, ale întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor trebuie menținute în stare salubră.

(2) Modul și condițiile de asigurare a stării sanitare adecvate a teritoriilor localităților se stabilesc de autoritățile administrației publice locale.

(3) Reziduurile industriale și menajere urmează a fi colectate, prelucrate, neutralizate, distruse și/sau înhumate în modul și în condițiile corespunzătoare cerințelor de securitate și siguranță pentru sănătatea umană.

(4) Conținutul substanțelor chimice, biologice și radioactive din sol, potențial periculoase pentru om, nu trebuie să depășească valorile maxime admise, stabilite prin regulamentele sanitare.

Articolul 35. Aerul atmosferic, cel din încăperi și nivelul factorilor fizici

(1) Aerul atmosferic și cel din încăperi, nivelurile de zgomot, vibrații, iradieri electromagnetice, radiații ionizante și alți factori prezenți în localități și în locurile de aflare permanentă sau temporară a oamenilor nu trebuie să prezinte riscuri pentru sănătatea umană.

(2) Persoanele fizice și juridice sînt obligate să întreprindă măsuri de prevenire și lichidare a poluării aerului atmosferic și a celui din încăperi cu substanțe nocive, de diminuare a nivelurilor de zgomot, vibrații, iradieri electromagnetice, radiații ionizante și a altor factori fizici care afectează sănătatea populației.

(3) În jurul întreprinderilor industriale se stabilesc zone de protecție sanitară la o anumită distanță de teritoriile protejate, zonele de odihnă și de recreere a populației, instituțiile balneare, medico-sanitare, preșcolare, de învățămînt și casele de locuit.

Articolul 36. Siguranța produselor și serviciilor

(1) Produsele și serviciile a căror fabricare, transport, păstrare și utilizare implică participarea nemijlocită a omului nu trebuie să prezinte riscuri pentru sănătatea umană.

(2) Persoanele fizice și juridice responsabile de producerea și lansarea unor produse care nu corespund legislației sanitare în vigoare sînt obligate să suspende sau să înceteze în mod individual fabricarea și plasarea acestora pe piață, asigurînd retragerea lor de la distribuitori și consumatori.

Articolul 37. Igiena și siguranța produselor alimentare, ale materialelor și articolelor ce vin în contact cu acestea

(1) Produsele alimentare trebuie să satisfacă necesitățile fiziologice ale omului fără a-i prejudicia sănătatea.

(2) Produsele alimentare, precum și materialele și articolele ce vin în contact cu acestea trebuie să corespundă regulamentelor sanitare în ceea ce privește producerea, transportul, depozitarea și plasarea lor pe piață.

(3) Întreprinderile care produc, prelucrează, depozitează, transportă și plasează pe piață produse alimentare sînt supuse autorizării sanitare de funcționare.

(4) Persoanele fizice și juridice care produc, achiziționează, depozitează, transportă și plasează pe piață produse alimentare sau prestează servicii de alimentație publică vor respecta regulamentele sanitare și vor efectua măsuri de asigurare a siguranței produselor în cauză.

(5) Sistemele de siguranță a produselor alimentare vor fi introduse pe tot lanțul alimentar conform principiului "de la fermă la furculiță" și conform sistemului de analiză a pericolului, recomandat de Comisia Codex Alimentarius.

(6) Identificarea în termen util a toxinfecțiilor alimentare, a legăturii dintre acestea și produsele alimentare sursă, trasabilitatea produselor alimentare incriminate vor fi asigurate prin implementarea unor sisteme integrate de supraveghere, investigare și alertă rapidă, cu implicarea sectoarelor sănătății și veterinar.

(7) Pentru a asigura rechemarea produselor alimentare nesigure și monitorizarea efectelor lor asupra sănătății umane, pe tot lanțul alimentar vor fi implementate sisteme de trasabilitate.

Articolul 38. Asigurarea sănătății nutriționale

(1) Promovarea alăptării va constitui una dintre priorități în asigurarea unui început de viață sănătos și reducerea poverii bolilor.

(2) Reducerea și eliminarea malnutriției, ca problemă de sănătate publică, se vor realiza prin:

1) asigurarea accesului categoriilor socialmente vulnerabile ale populației, al femeilor gravide și copiilor la produse alimentare de primă necesitate;

2) promovarea cunoștințelor și formarea deprinderilor de alimentație rațională;

3) fortificarea produselor alimentare de bază cu micronutrimente prin aplicarea tehnologiilor cost-eficiente;

4) monitorizarea statutului nutrițional al populației.

(3) Controlul obezității se va realiza prin:

1) modificarea determinantilor sociali, economici și de mediu în stilul de viață și creșterea activității fizice;

2) reducerea consumului de produse alimentare cu densitate energetică ridicată, condiționată de grăsimi, zahăr și sare, dar sărace în nutrimente;

3) reducerea presiunii comerciale a produselor alimentare cu densitate energetică ridicată, în special asupra copiilor;

4) reformularea produselor alimentare în vederea reducerii conținutului de sare, zahăr și grăsimi, în special cele saturate;

5) asigurarea unei alimentații adecvate și a educației fizice în instituțiile preșcolare, cele de învățământ general și superior;

6) asigurarea accesului populației la produse alimentare sănătoase, în special la fructe și legume.

(4) Prin etichetarea, prezentarea și publicitatea produselor alimentare se va asigura o informare corectă și adecvată a consumatorului despre valoarea nutrițională a acestora.

Articolul 39. Alimentația populației cu apă potabilă

(1) Calitatea apei potabile livrată populației nu trebuie să prezinte riscuri pentru sănătatea umană.

(2) Cantitatea de apă potabilă livrată populației trebuie să satisfacă necesitățile fiziologice și gospodărești ale acesteia.

(3) Persoanele juridice sînt obligate să întreprindă măsuri de dezvoltare a sistemelor de alimentare cu apă potabilă și de canalizare.

Articolul 40. Sursele de folosire a apei

(1) Calitatea apei din sursele utilizate pentru alimentarea cu apă potabilă, sursele de apă minerală, sursele de apă destinate satisfacerii nevoilor gospodărești, de recreere ale populației, de irigare a culturilor agricole trebuie să corespundă cerințelor legislației sanitare aplicabile.

(2) Sursele de apă utilizate sînt supuse autorizării sanitare.

(3) În jurul tuturor tipurilor de surse de apă se stabilesc zone de protecție sanitară.

(4) Persoanele fizice și juridice sînt obligate să sisteze în mod independent distribuția sau utilizarea apei în cazul în care calitatea apei din sursă nu corespunde regulamentelor sanitare.

Articolul 41. Încăperile de locuit

(1) Încăperile destinate pentru locuire temporară sau permanentă trebuie să dispună de condiții sigure pentru sănătatea și viața oamenilor.

(2) Încăperile de locuit nu pot fi utilizate pentru producerea, prepararea, depozitarea produselor destinate plasării pe piață sau pentru prestarea de servicii în condițiile în care aceste activități sau

serviciu prezintă un pericol potențial pentru sănătatea umană.

Articolul 42. Cerințe față de mediul ocupațional

(1) În timpul exploatării încăperilor, instalațiilor și a utilajului de producție trebuie să se asigure condiții de muncă și odihnă sigure pentru sănătatea angajaților, de asemenea, să se întreprindă măsuri de protecție a mediului înconjurător și de prevenire a apariției și răspândirii bolilor în rândul populației.

(2) Condițiile, locul și procesul de muncă nu trebuie să acționeze nociv asupra sănătății angajaților.

(3) Persoanele fizice și juridice sînt obligate să întreprindă măsuri sanitare privind asigurarea condițiilor optime de muncă pentru angajați, să respecte cerințele prevăzute de regulamentele sanitare și alte acte normative față de procesele de producție, instalațiile tehnologice și sanitaro-tehnice, organizarea locurilor de muncă, mijloacele individuale și colective de protecție a angajaților, regimul de muncă și de odihnă al acestora.

(4) Utilizarea mașinilor, mecanismelor, instalațiilor, agregatelor, aparatelor și a altor echipamente de lucru care reprezintă surse de factori fizici neionizanți ce acționează asupra organismului uman se admite doar în temeiul unui aviz sanitar ce confirmă corespunderea acestora cu regulamentele sanitare.

(5) Clădirile și încăperile de producție, comerț și de menire socioeconomică, instalațiile și utilajul de producție care reprezintă surse de factori fizici neionizanți cu impact potențial asupra organismului uman sînt supuse autorizării sanitare de funcționare.

Articolul 43. Cerințe privind lucrările cu surse de radiații ionizante

(1) Lucrările cu surse generatoare de radiații ionizante se vor efectua cu respectarea prevederilor legislației în vigoare în domeniul activităților nucleare și radiologice, a regulamentelor și normativelor sanitare în domeniul radioprotecției.

(2) Activitățile nucleare și radiologice care implică utilizarea substanțelor radioactive și a altor surse de radiații ionizante se supun supravegherii și autorizării sanitare.

(3) Personalul aflat în sfera de acțiune a radiațiilor ionizante în cadrul practicilor de utilizare a materialelor radioactive și a altor surse de radiații ionizante, pacienții expuși la radiații în cadrul iradierii medicale și populația aflată în zona urgențelor nucleare și radiologice sînt supuși monitorizării permanente, cu determinarea dozelor de expunere la radiații ionizante.

(4) Persoanele fizice și juridice care desfășoară activități nucleare și radiologice sînt obligate să asigure condiții pentru monitorizarea expunerii la radiații ionizante și pentru estimarea stării de sănătate a angajaților, să creeze condiții sigure de muncă cu utilizarea surselor de radiații ionizante.

Articolul 44. Condițiile de educație a populației

(1) În instituțiile preșcolare, cele de învățămînt general și superior, la întreprinderile și organizațiile care oferă instruire profesională se vor asigura condiții pentru menținerea și fortificarea sănătății, se va organiza educația pentru sănătate și se va promova un mod de viață sănătos.

(2) Programele, metodele și regimurile de educație și instruire, manualele, mărfurile și publicațiile tipărite pentru copii, mijloacele tehnice și terminalele video, precum și mobilierul școlar se supun avizării sanitare.

(3) Teritoriile și încăperile utilizate în procesul de educație vor corespunde regulamentelor sanitare.

Articolul 45. Instruirea igienică a angajaților

(1) Prin instruire igienică se înțelege acumularea cunoștințelor și a deprinderilor profesionale în scopul asigurării siguranței și securității produselor și serviciilor în cadrul activităților profesionale.

(2) Lista profesiilor care necesită instruire igienică obligatorie se aprobă de Ministerul Sănătății.

(3) Programele de instruire igienică se aprobă de Ministerul Sănătății.

(4) Instruirea igienică este realizată de către persoanele fizice și juridice autorizate.

(5) Pentru exercitarea profesiilor conținute în lista menționată la alin.(2) se admit persoanele care au făcut instruirea igienică obligatorie.

Articolul 46. Organizarea promovării sănătății

(1) Promovarea sănătății este o parte componentă obligatorie a legislației, politicilor și programelor de dezvoltare implementate la nivel central și local.

(2) Prioritățile în domeniul promovării sănătății sînt stabilite și coordonate de către autoritățile competente pentru supravegherea sănătății publice și includ (dar nu se limitează la) următoarele:

- 1) planificarea familiei;
- 2) sănătatea mamei și a copilului;
- 3) promovarea igienei personale și a celei comunitare;
- 4) reducerea consumului de alcool;
- 5) combaterea tabagismului și a narcomaniei;
- 6) alimentația rațională;
- 7) combaterea obezității și evitarea sedentarismului.

(3) Autoritățile publice centrale și autoritățile administrației publice locale vor asigura realizarea măsurilor de promovare a sănătății prin:

1) elaborarea, aprobarea și implementarea programelor de promovare a sănătății, identificînd activitățile, termenele de executare, autoritățile responsabile și sursele de finanțare;

2) formarea parteneriatelor public-private;

3) antrenarea instituțiilor educaționale și de sănătate, a societății civile, a comunităților, a reprezentanților cultelor, a mijloacelor de informare în masă, a liderilor de opinie și a altor parteneri interesați.

Articolul 47. Instruirea în domeniul promovării sănătății

(1) Autoritățile competente pentru supravegherea sănătății publice organizează și coordonează instruirea în domeniul promovării sănătății.

(2) Instruirea în domeniul promovării sănătății este parte integrantă a programelor educaționale pentru specialiștii din domeniul sănătății, educației, social și administrativ.

(3) Curriculele de instruire preșcolară, generală, preuniversitară și universitară vor prevedea cursuri obligatorii și tematici în domeniul promovării sănătății.

Articolul 48. Difuzarea informațiilor de promovare a sănătății

(1) Campaniile și acțiunile de masă pentru informare, educare și comunicare în vederea promovării sănătății, organizate de persoane fizice și juridice, se avizează de către Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice.

(2) Difuzorii de publicitate sînt obligați să acorde informațiilor dedicate promovării sănătății cel puțin 5% din timpul/spațiul publicitar zilnic, în modul stabilit.

(3) Conținutul informațiilor prevăzute la alin.(2) va fi aprobat în prealabil de Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice.

Capitolul VIII

SUPRAVEGHEREA ȘI PREVENIREA MALADIILOR

Articolul 49. Examenle medicale profilactice

(1) În vederea ocrotirii sănătății, prevenirii apariției și răspîndirii bolilor transmisibile și a celor profesionale, angajații și persoanele care practică munca individuală sînt supuși obligatoriu examenelor medicale la angajare și examenelor periodice în cazurile prevăzute de legislație.

(2) Lista profesiilor și a factorilor de producție nocivi, precum și a lucrărilor pentru executarea cărora se efectuează examene medicale la angajare și examene periodice, se aprobă de către Ministerul Sănătății.

(3) Responsabilitatea pentru efectuarea examenelor medicale la angajare și a examenelor periodice o poartă angajatorii, angajații și persoanele care practică munca individuală.

(4) Angajații care refuză să se supună examenelor medicale la angajare și examenelor periodice nu se admit la lucru decît după efectuarea acestora.

(5) Rezultatele examenelor medicale se înscriu în fișele medicale individuale, confirmându-se admiterea la lucru, în modul stabilit de Ministerul Sănătății.

Articolul 50. Prevenirea și controlul bolilor netransmisibile

(1) Prevenirea și controlul bolilor netransmisibile reprezintă o prioritate de sănătate publică și constituie subiectul politicilor de dezvoltare social-economică.

(2) Prevenirea și controlul bolilor netransmisibile se efectuează prin acțiuni complexe de prevenție primară și secundară.

(3) Acțiunile primordiale de prevenire și control al bolilor netransmisibile sînt orientate spre susținerea aspirațiilor indivizilor și ale comunității privind asigurarea și formarea unui comportament sănătos de viață.

(4) Reducerea impactului factorilor de risc se va efectua prin acțiuni complexe și va include (dar nu se va limita la):

- 1) combaterea tabagismului;
- 3) combaterea narcomaniei;
- 4) raționalizarea alimentației;
- 5) reducerea sedentarismului, a hipodinamiei și sporirea activității fizice;
- 6) reducerea obezității;
- 7) controlul hipertensiunii arteriale;
- 8) controlul diabetului zaharat;
- 9) prevenirea și controlul dislipidemiilor;
- 10) ameliorarea sănătății mentale;
- 11) prevenirea leziunilor traumatice, inclusiv a traumatismului rutier.

(5) Ministerul Sănătății stabilește modul de organizare a supravegherii de stat a bolilor netransmisibile.

Articolul 51. Prevenirea și controlul bolilor transmisibile

(1) Prevenirea și controlul bolilor transmisibile se efectuează prin următoarele acțiuni complexe de sănătate publică:

- 1) prevenirea răspîndirii internaționale a bolilor;
- 2) supravegherea epidemiologică;
- 3) organizarea măsurilor de răspuns la urgențele de sănătate publică;
- 4) efectuarea vaccinărilor profilactice;
- 5) implementarea programelor de prevenire și control al bolilor;
- 6) asigurarea populației cu produse și servicii sigure pentru sănătatea umană;
- 7) siguranța și securitatea activităților ce implică utilizarea agenților biologici;
- 8) igiena personală și promovarea unui mod de viață sănătos;
- 9) igiena și salubritatea localităților.

(2) Lista bolilor transmisibile supuse înregistrării și notificării se aprobă de Ministerul Sănătății.

(3) Instituțiile medicale, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, sînt obligate să asigure evidența separată a bolnavilor de boli transmisibile și, în cazul depistării acestora, să informeze Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice în decurs de 24 de ore.

(4) Bolnavii de boli contagioase, persoanele suspecte de aceste boli și cele care au venit în contact cu ei vor fi supuse examenului medical, supravegherii medicale, tratamentului, iar în caz de necesitate, spitalizării, izolării sau carantinei.

(5) În focarele de boli transmisibile se efectuează măsuri de sănătate publică conform instrucțiunilor aprobate de Ministerul Sănătății.

(6) Persoanele purtătoare de agenți patogeni, care pot fi surse de transmitere a bolilor contagioase ca urmare a specificului producției sau al muncii executate, nu sînt admise în câmpul muncii sau sînt

transferate la o altă muncă, după caz.

Articolul 52. Vaccinarea profilactică a populației

(1) Vaccinarea profilactică a populației împotriva bolilor infecțioase include vaccinări profilactice sistematice, vaccinări conform indicațiilor epidemiologice și vaccinări recomandate.

(2) Vaccinarea profilactică sistematică a populației este garantată și asigurată de stat la vârstele și pentru grupurile de populație stabilite în Programul național de imunizări.

(3) Lista bolilor infecțioase contra cărora se aplică vaccinarea profilactică sistematică și lista grupurilor de risc se aprobă de Ministerul Sănătății.

(4) Condițiile, indicațiile și modul de organizare a vaccinărilor conform indicațiilor epidemiologice sînt stabilite de către Ministerul Sănătății.

(5) Modul de organizare a vaccinărilor recomandate este stabilit de către Ministerul Sănătății.

(6) Admiterea copiilor în colectivități și instituții educaționale și de recreere este condiționată de faptul vaccinării lor profilactice sistematice.

Articolul 53. Prevenirea răspîndirii internaționale
a bolilor

(1) Prevenirea răspîndirii internaționale a bolilor extrem de periculoase și a altor urgențe de sănătate publică cu potențial internațional de răspîndire se efectuează în conformitate cu Regulamentul sanitar internațional (2005), prin:

1) instituirea unor capacități minime de supraveghere în punctele de trecere a frontierei de stat;

2) asigurarea capacităților de depistare, confirmare, notificare rapidă și izolare la sursă a evenimentelor de sănătate cu potențial internațional de răspîndire.

(2) Lista bolilor extrem de periculoase și a altor urgențe de sănătate publică cu potențial internațional de răspîndire se aprobă de Ministerul Sănătății.

(3) Lucrările cu substrat biologic, cu microorganisme sau cu toxine se efectuează cu respectarea regulamentelor sanitare și în baza autorizației sanitare.

Capitolul IX

URGENȚELE DE SĂNĂTATE PUBLICĂ

Articolul 54. Prevenirea și managementul urgențelor
de sănătate publică

Prevenirea urgențelor de sănătate publică și managementul acestora includ:

1) abordarea integrată a tuturor pericolelor pentru sănătatea publică, inclusiv a cazurilor de bioterorism;

2) mobilizarea multisectorială în vederea asigurării gradului adecvat de pregătire pentru urgențele de sănătate publică;

3) abordarea integrată a activităților de prevenire și management al urgențelor de sănătate publică, care include (dar nu se limitează la):

a) evaluarea riscurilor;

b) reducerea vulnerabilităților și diminuarea pericolelor;

c) evaluarea gradului de pregătire pentru urgențele de sănătate publică la nivel național și local;

d) estimarea prejudiciului cauzat de urgențele de sănătate publică;

e) evaluarea necesităților și organizarea măsurilor de răspuns la urgențele de sănătate publică;

4) definirea responsabilităților;

5) stabilirea procedurilor de instituire și anulare a stării de urgență în sănătatea publică;

6) alocarea resurselor umane, financiare și materiale;

7) stabilirea mecanismelor de informare și instruire a populației.

Articolul 55. Asigurarea unui grad adecvat de pregătire
pentru urgențele de sănătate publică

(1) În scopul asigurării unui grad adecvat de pregătire pentru urgențele de sănătate publică, Guvernul:

- 1) instituie Comisia națională extraordinară de sănătate publică;
- 2) aprobă regulamentul de activitate a Comisiei naționale extraordinare de sănătate publică;
- 3) examinează, în cadrul Comisiei naționale extraordinare de sănătate publică, gradul de pregătire pentru urgențele de sănătate publică, conform legislației și la propunerea Ministerului Sănătății;
- 4) aprobă la nivel național planuri de măsuri pentru asigurarea unui grad adecvat de pregătire pentru urgențele de sănătate publică;

5) decide introducerea, suspendarea sau anularea măsurilor de izolare și/sau carantină la nivel național și al unităților administrativ-teritoriale, în baza propunerilor Ministerului Sănătății.

(2) Autoritățile administrației publice locale:

- 1) instituie comisii teritoriale extraordinare de sănătate publică;
- 2) aprobă regulamentul de activitate a comisiei teritoriale extraordinare de sănătate publică;
- 3) examinează, în cadrul comisiei teritoriale extraordinare de sănătate publică, gradul de pregătire pentru urgențele de sănătate publică în conformitate cu legislația, cu hotărârile Comisiei naționale extraordinare de sănătate publică și cu propunerile autorităților competente pentru supravegherea sănătății publice;

4) aprobă, la nivel teritorial, planuri de măsuri pentru asigurarea unui grad adecvat de pregătire pentru urgențele de sănătate publică;

5) decid introducerea, suspendarea sau anularea măsurilor de izolare și/sau carantină la nivel de localitate sau comunitate în baza propunerilor autorităților competente pentru supravegherea sănătății publice.

(3) Autoritățile competente pentru supravegherea sănătății publice organizează activități de asigurare a gradului adecvat de pregătire pentru urgențele de sănătate publică, care includ (dar nu se limitează la):

1) evaluarea pericolelor ce pot cauza urgențe de sănătate publică și prognozarea consecințelor acestora;

2) planificarea măsurilor de prevenire, diminuare, răspuns și lichidare a consecințelor urgențelor de sănătate publică;

3) supravegherea permanentă prin intermediul investigațiilor epidemiologice și a celor de laborator în scopul depistării și identificării precoce a factorilor ce pot cauza declanșarea urgențelor de sănătate publică;

4) depistarea precoce, localizarea, izolarea și lichidarea focarelor urgențelor de sănătate publică, cu instituirea, în caz de necesitate, a unor regimuri restrictive;

5) planificarea, organizarea și efectuarea măsurilor profilactice de protecție a populației (vaccinarea, tratamentul profilactic, dezinfecția etc.);

6) acordarea asistenței medicale populației afectate de impactul urgențelor de sănătate publică;

7) crearea, instruirea și menținerea în stare de pregătire permanentă a echipelor de răspuns în cazul urgențelor de sănătate publică;

8) crearea și menținerea rezervelor de materiale medico-sanitare;

9) instruirea și informarea populației privind pericolele, căile de prevenire și regulile de comportament în cazul urgențelor de sănătate publică.

Articolul 56. Măsuri privind detectarea și notificarea
urgențelor de sănătate publică

(1) Lista bolilor și lista problemelor de sănătate care întrunesc criteriile de urgență de sănătate publică se aprobă de Ministerul Sănătății.

(2) Mecanismul de detectare și notificare a urgențelor de sănătate publică este stabilit de Ministerul Sănătății și include cel puțin:

1) detectarea și notificarea de către un lucrător medical a cazurilor de boală ce întrunesc criteriile de urgență de sănătate publică;

2) detectarea și notificarea de către un conducător de laborator, indiferent de forma de proprietate

și subordonare, a unor cazuri de îmbolnăvire a persoanelor sau identificarea unor agenți biologici, chimici sau radiologici care întrunesc criteriile de urgență de sănătate publică;

3) detectarea și notificarea de către un farmacist a cazurilor de consum neobișnuit sau excesiv de medicamente pentru boli și probleme de sănătate care întrunesc criteriile de urgență de sănătate publică;

4) detectarea și notificarea de către un specialist veterinar, un conducător de laborator veterinar, un posesor de animale sau un îngrijitor de animale a cazurilor de îmbolnăvire a animalelor care întrunesc criteriile de urgență de sănătate publică.

(3) Mecanismul de investigare a urgențelor de sănătate publică este stabilit de Ministerul Sănătății și include cel puțin:

1) verificarea evenimentului notificat pentru a stabili dacă el reprezintă o urgență de sănătate publică;

2) investigarea cazurilor de boală în vederea stabilirii sursei pericolului și recomandării măsurilor de control/limitare a evenimentului prin:

a) identificarea indivizilor;

b) intervievarea indivizilor;

c) examinarea încăperilor, spațiilor, obiectelor și materialelor;

3) comunicarea informației privind urgența de sănătate publică de către autoritatea competentă pentru supravegherea sănătății publice autorităților de sănătate, altor autorități ale administrației publice locale sau centrale și populației, limitînd-o la tipul și volumul necesar pentru prevenirea bolii, tratamentul ei, pentru controlul și supravegherea pericolului.

Articolul 57. Evaluarea riscului de declanșare a
urgenței de sănătate publică

(1) Autoritățile competente pentru supravegherea sănătății publice evaluează în permanență riscurile de declanșare a urgențelor de sănătate publică.

(2) Evaluarea riscurilor de declanșare a urgenței de sănătate publică se efectuează în baza unor dovezi argumentate științific, iar în lipsa acestora – se aplică principiul precauției.

(3) În baza evaluării riscurilor de declanșare a urgenței de sănătate publică, autoritățile responsabile de sănătate clasifică aceste riscuri pe categorii de alertă după cum urmează:

1) alertă cu cod galben – risc posibil de declanșare a unei urgențe de sănătate publică;

2) alertă cu cod portocaliu – risc probabil de declanșare a unei urgențe de sănătate publică;

3) alertă cu cod roșu – risc iminent de declanșare a unei urgențe de sănătate publică.

(4) Autoritățile competente pentru supravegherea sănătății publice comunică categoria de alertă privind riscul de declanșare a urgenței de sănătate publică conform procedurii aprobate de Guvern.

Articolul 58. Declararea stării de urgență în sănătatea
publică

(1) Starea de urgență în sănătatea publică se declară de către Comisia națională extraordinară de sănătate publică și/sau comisia teritorială extraordinară de sănătate publică, la propunerea medicului-șef sanitar de stat al Republicii Moldova sau a medicului-șef sanitar de stat din teritoriul respectiv.

(2) Starea de urgență în sănătatea publică este declarată prin emiterea unei hotărîri a Comisiei naționale extraordinare de sănătate publică sau a unei comisii teritoriale extraordinare de sănătate publică.

(3) Hotărîrea de declarare a stării de urgență în sănătatea publică va include cel puțin:

1) descrierea naturii urgenței de sănătate publică;

2) specificarea unității teritoriale, administrative sau geografice care constituie subiectul acestei hotărîri;

3) condițiile care au condus la declanșarea urgenței de sănătate publică;

4) durata de timp pentru care se instituie starea de urgență în sănătatea publică;

5) autoritatea competentă pentru supravegherea sănătății publice responsabilă de gestionarea urgenței de sănătate publică.

(4) Declararea stării de urgență în sănătatea publică implică punerea în acțiune a planurilor de măsuri de răspuns la nivel național, regional, local, în unitățile teritoriale, administrative sau geografice afectate, inclusiv:

- 1) mobilizarea forțelor și resurselor necesare pentru realizarea măsurilor de răspuns;
- 2) distribuirea și utilizarea oricăror bunuri, echipamente și materiale stocate sau disponibile în acest scop.

(5) În perioada stării de urgență în sănătatea publică, Comisia națională extraordinară de sănătate publică sau comisia teritorială extraordinară de sănătate publică are dreptul:

- 1) să creeze condiții speciale de activitate, de viață și deplasare pentru persoanele fizice și juridice;
- 2) să utilizeze toate resursele și mijloacele disponibile pentru organizarea măsurilor de răspuns;
- 3) să solicite ajutorul autorităților centrale sau al autorităților locale.

(6) Autoritatea competentă pentru supravegherea sănătății publice responsabilă de gestionarea urgenței de sănătate publică asigură coordonarea tuturor aspectelor legate de implementarea planului măsurilor de răspuns la urgența de sănătate publică, având dreptul și obligația pentru:

- 1) pronosticarea și evaluarea urgenței de sănătate publică;
- 2) elaborarea propunerilor pentru asigurarea unui grad adecvat de pregătire pentru urgența de sănătate publică;

3) consultarea propunerilor privind asigurarea gradului adecvat de pregătire pentru urgența de sănătate publică cu autoritățile locale și centrale;

4) colaborarea cu autoritățile publice centrale și autoritățile administrației publice locale, cu organizațiile de stat și private pentru asigurarea gradului adecvat de pregătire pentru urgența de sănătate publică;

5) organizarea acțiunilor de informare a publicului privind urgența de sănătate publică și măsurile întreprinse sau care trebuie întreprinse pentru asigurarea unui grad adecvat de pregătire pentru urgența de sănătate publică.

(7) Autoritatea competentă pentru supravegherea sănătății publice responsabilă de gestionarea urgenței de sănătate publică asigură implementarea unui sistem de identificare clară a personalului de sănătate publică antrenat în activitățile de răspuns, și anume:

1) sistemul de identificare va include (dar nu se va limita la) inscripții speciale, însemne speciale, îmbrăcăminte specială;

2) personalul de sănătate publică antrenat în activitățile de răspuns este obligat să poarte în public însemnele sistemului de identificare stabilit.

(8) Pe perioada stării de urgență în sănătatea publică, autoritatea competentă pentru supravegherea sănătății publice responsabilă de gestionarea urgenței are dreptul să solicite ajutorul poliției sau al altor autorități responsabile de securitatea publică în vederea aplicării legii.

Articolul 59. Anularea stării de urgență în sănătatea publică

(1) Anularea stării de urgență în sănătatea publică se declară de către Comisia națională extraordinară de sănătate publică și/sau comisia teritorială extraordinară de sănătate publică, la propunerea medicului-șef sanitar de stat al Republicii Moldova sau a medicului-șef sanitar de stat din teritoriul respectiv.

(2) Starea de urgență în sănătatea publică se anulează prin emiterea unei hotărâri a Comisiei naționale extraordinare de sănătate publică sau a comisiei teritoriale extraordinare de sănătate publică care a declarat această stare.

(3) Hotărârea de anulare a stării de urgență în sănătatea publică va include cel puțin:

- 1) descrierea naturii urgenței de sănătate publică;
- 2) specificarea unității teritoriale, administrative sau geografice care constituie subiectul acestei hotărâri;
- 3) condițiile care fac posibilă anularea stării de urgență în sănătatea publică;

4) data la care intră în vigoare anularea stării de urgență în sănătatea publică.

Articolul 60. Împuterniciri speciale referitoare la
încăperi și bunuri pe perioada stării de
urgență în sănătatea publică

În perioada stării de urgență în sănătatea publică, autoritatea competentă pentru supravegherea sănătății publice responsabilă de gestionarea urgenței are dreptul să solicite:

1) măsuri de urgență referitoare la încăperi și materiale, precum închiderea, decontaminarea sau distrugerea acestora în cazul în care ele prezintă un pericol iminent pentru sănătatea publică;

2) asigurarea accesului la încăperi, proprietăți, căi de acces și spații publice, precum și controlul acestora;

3) dispunerea distrugerii în siguranță a deșeurilor periculoase;

4) procurarea de urgență și distribuirea imunoglobulinelor, serurilor, vaccinurilor și a altor produse necesare pentru imunizare și profilaxia bolilor, de asemenea a antibioticelor și preparatelor antimicrobiene, a sîngelui, derivatelor din sînge și a altor produse necesare pentru controlul urgenței de sănătate publică;

5) prioritizarea, în caz de insuficiență, a produselor și a mijloacelor pentru controlul urgenței de sănătate publică, a necesarului de aceste produse și mijloace, reglementarea consumului lor prin instituirea unor restricții și stabilirea de cote, distribuirea și transportul produselor în cauză;

6) identificarea grupurilor prioritare de populație care vor fi acoperite de măsuri de protecție și control al riscurilor.

Articolul 61. Împuterniciri speciale referitoare
la persoane pe perioada stării de urgență
în sănătatea publică

În perioada stării de urgență în sănătatea publică, autoritatea competentă pentru supravegherea sănătății publice responsabilă de gestionarea urgenței poate să dispună:

1) efectuarea examenelor medicale și/sau a testărilor;

2) vaccinarea și/sau tratamentul preventiv;

3) izolarea și/sau carantina unei persoane sau a unui grup de persoane, inclusiv a acelor care nu au urmat prescripțiile privind efectuarea examenelor medicale, a testărilor, vaccinării ori a tratamentului preventiv sau a acelor care au intrat fără autorizație în zona supusă izolării/carantinei;

4) instituirea regulilor de intrare în/ieșire din zona supusă izolării sau carantinei.

Articolul 62. Informarea populației privind urgența de
sănătate publică

După declararea stării de urgență în sănătatea publică, autoritatea competentă pentru supravegherea sănătății publice responsabilă de gestionarea urgenței este obligată să asigure, prin orice mijloace disponibile și rezonabile, informarea populației din zona expusă urgenței privind metodele de protecție individuală și măsurile de sănătate publică întreprinse pentru a controla situația.

Capitolul X

RESURSELE SISTEMULUI DE SUPRAVEGHERE DE STAT A SĂNĂTĂȚII PUBLICE

Articolul 63. Resursele umane ale Serviciului de

Supraveghere de Stat a Sănătății Publice

(1) Resursele umane din domeniul supravegherii sănătății publice sînt reprezentate de specialiștii cu studii medicale medii, superioare și postuniversitare de rezidențiat și/sau masterat în domeniu, specialiștii cu studii medii și superioare din domenii aferente sănătății publice și cu specializări în domeniu, precum și cei din personalul administrativ și tehnic.

(2) Dezvoltarea resurselor umane în domeniul supravegherii sănătății publice este o prioritate și responsabilitate a Ministerului Sănătății.

(3) Obligația de educație/formare continuă și dezvoltare profesională a resurselor umane specializate

în domeniul supravegherii sănătății publice se realizează prin reglementările legale în vigoare.

(4) Pornind de la prioritatea majoră a securității de stat, salarizarea resurselor umane din domeniul supravegherii de stat a sănătății publice se va efectua într-un mod care să asigure motivația și să descurajeze corupția în sistem.

Articolul 64. Finanțarea activităților de sănătate publică

(1) Finanțarea activităților de sănătate publică se efectuează din:

1) sursele de finanțare a Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice;

2) sursele de finanțare a programelor naționale;

3) sursele de finanțare prevăzute pentru activități de profilaxie din cadrul fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală;

4) sursele de finanțare a situațiilor de urgență în sănătatea publică.

(2) Sursele de finanțare a Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice includ:

1) mijloace din bugetul de stat, inclusiv mijloace din componenta de bază, mijloace speciale și diverse proiecte investiționale;

2) mijloace acordate pentru cercetările științifice fundamentale și aplicative;

3) mijloace din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală, obținute în bază de contract încheiat cu Compania Națională de Asigurări în Medicină;

4) mijloace ale fondului epidemiologic republican, alocate și utilizate în modul stabilit de Guvern;

5) mijloace din granturi și sponsorizări, obținute de la donatorii internaționali și autohtoni în condițiile legii.

Capitolul XI

RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI SANITARE

Articolul 65. Răspunderea pentru încălcarea legislației sanitare

(1) Încălcarea prevederilor legislației sanitare atrage după sine răspundere disciplinară, civilă, contravențională sau penală conform legislației în vigoare.

(2) Persoanele fizice și juridice care au comis încălcări ale legislației sanitare sînt trase la răspundere contravențională conform Codului contravențional.

Articolul 66. Răspunderea civilă

(1) Persoanele fizice și juridice care, prin încălcarea legislației sanitare, au condiționat apariția unor boli transmisibile, netransmisibile sau a unor intoxicații în masă ale oamenilor sînt obligate să compenseze cheltuielile instituțiilor medico-sanitare și ale instituțiilor de sănătate publică pentru acordarea asistenței medicale bolnavilor și efectuarea măsurilor de sănătate publică.

(2) Modul de compensare a prejudiciului cauzat de încălcarea legislației sanitare se stabilește de Guvern.

Articolul 67. Suspendarea activității unității economice

(1) În cazul în care o unitate economică, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, încalcă prezenta lege și/sau regulamentele sanitare, iar continuarea activității sale pune în pericol sănătatea publică, medicul-șef sanitar de stat de orice nivel suspendă activitatea acesteia sau, după caz, a uneia dintre subdiviziunile acesteia.

(2) Hotărîrea de suspendare a activității poate fi contestată în modul stabilit.

Articolul 68. Reclamarea acțiunilor/inacțiunilor factorilor de decizie și ale specialiștilor din cadrul Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice

(1) Acțiunile/inacțiunile medicilor-șefi sanitari de stat, ale altor categorii de personal autorizat să

aplice legislația sanitară din cadrul Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice pot fi reclamate medicului-șef sanitar de stat ierarhic superior, cu excepția cazurilor prevăzute de Codul contravențional. În caz de dezacord cu decizia adoptată, acțiunile/inacțiunile factorilor de decizie și ale specialiștilor pot fi contestate în instanța de judecată.

(2) Depunerea plîngerii nu sistează acțiunea reclamată.

Articolul 69. Statutul juridic al factorilor de decizie și
al specialiștilor din cadrul Serviciului de
Supraveghere de Stat a Sănătății Publice

(1) Medicii-șefi sanitari de stat și adjuncții lor, alți factori de decizie și specialiști din cadrul Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice care exercită supravegherea de stat a sănătății publice sînt reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și se află sub ocrotirea statului.

(2) Factorii de decizie și specialiștii menționați la alin.(1) sînt independenți în activitatea lor și acționează conform legii.

(3) Orice amestec în activitatea factorilor de decizie și a specialiștilor care exercită supravegherea de stat a sănătății publice este interzis. Persoanele fizice și juridice care exercită presiuni (sub orice formă) asupra factorilor de decizie și a specialiștilor menționați sînt trase la răspundere în modul stabilit de legislație.

Capitolul XII DISPOZIȚII FINALE

Articolul 70

Prezenta lege intră în vigoare la expirarea termenului de 30 de zile de la data publicării.

Articolul 71

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr.1513-XII din 16 iunie 1993 privind asigurarea sanitaro-epidemiologică a populației.

Articolul 72

Guvernul, în termen de 6 luni:

1) va prezenta Parlamentului propuneri pentru a aduce legislația în vigoare în corespundere cu prevederile prezentei legi;

2) va aduce actele sale normative în corespundere cu prezenta lege;

3) va aproba actele normative necesare executării prezentei legi;

4) va aproba lista și tarifele serviciilor contra cost din sfera sănătății publice prestate persoanelor fizice și juridice.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Marian LUPU

Nr.10-XVI. Chișinău, 3 februarie 2009.